Schulnachrichten.

Wiadomości szkólne.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

A. Lehrverfassung.

In dem Schuljahre vom 7ten Oktober 1842 bis Ende September 1843 wurden folgende Lehrgegenstände abgehandelt:

Sexta.

(32 Stunden wöchentlich.)

Ordinarius: Lehrer Zimmermann.

a) Religion. 2 St. Lic. Kaliski. 1 St. biblische Geschichte des A. T. 1 St. Lehre vom Dasein Gottes bis zur Erlösung, nach Ontrup.

b) Latein. 9 St. Lehrer Polster. 3 St. Grammatik bis zu den unregelmäßigen Zeitwörtern incl., nach Poplinski; 5 St. Uebersetzung aus Hottenrott's Lehrbuch I. Cursus. 1 St. Correktur der Exercitien und Extemporalien abwechselnd.

c) Polnisch. 2 St. Lehrer v. Lutomski. Sprachlehre nach Muczkowski. Von den Redetheilen, verbunden mit Sprach- und Leseübungen aus Nowe wypisy polskie von Poplinski, — Deklamir-Uebungen und schriftliche Arbeiten.

d) Deutsch. 6 St. Lehrer Zimmermann. 1 St. Orthographie und die Lehre von den Redetheilen, nach Trojanski. 2 St. Lesen, Deklamiren und Uebersetzen aus dem Deutschen in's Polnische. 2 St. Uebersetzen aus dem Polnischen in's Deutsche, nach Poplinski. 1 St. Korrektur der Exercit. und Extemp. abwechselnd.

e) Arithmetik. 4 St. Lehrer Zimmermann. Die ersten einfachen Rechnungsarten mit unbenannten und benannten Zahlen, — Elemente der Bruchrechnung und Anwendung derselben auf Beispiele aus dem Gebiete der einfachen Regel de tri ohne Proportion, verbunden mit Kopfrechnen.

f) Naturgeschichte. 2 St. Lehrer Pampuch. Im Winter-Semester die Säugethiere; im Sommer-Semester die Vögel nach Lenz und Oken.

g) Geographie. 3 St. Lehrer Polster. Einleitung in die mathematische und physikalische Geographie; — allgemeine Uebersicht der 5 Erdtheile, nach Selten.

h) Kalligraphie. 2 St. Lehrer Zimmermann. Nach Vorlegeblättern.

i) Gesang. 2 St. Lehrer Zimmermann.

Quinta.

(32 Stunden wöchentlich.)

Ordinarius: Lehrer Pampuch.

a) Religion. 2 St. Lic. Kaliski. 1 St. Fortsetzung der biblischen Geschichte des A. T. 1 St. Lehre von der Erlösung, Gnade und den Hauptpflichten, nach Ontrup.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

A. Plan nauk.

W roku szkólnym od 7. Października 1842 do końca września 1843 następujące przedmioty wykładane były:

Klaassa VI.

(32 godzin na tydzień.)

Ordynaryus: Nauczyciel Zimmermann.

a) Religia. 2 godz. X. Lic. Kaliski. 1 godz. historya biblijna S. T. 1 godz. o istnieniu Boga aż do odkupienia, podług Ontrupa.

b) Język łaciński. 9 godz. Naucz. Polster. 3 godz. gram. podług Poplińskiego aż do słów nieregularnych włącznie; 5 godz. tłómaczenie podług Hottenrotta część I. 1 godz. Korrekt., Exercit. i Extemp. naprzemian.

c) Język polski. 2 godz. Naucz. Lutomski. Gram. podług Muczkowskiego. O częściach mowy wpołączeniu z ćwiczeniami ustnemi i czytanie z nowych wypisów Poplińskiego. — Deklamacye i wypracowania piśmienne.

d) Język niemiecki. 6 godz. Naucz. Zimmermann. 1 godz. ortografii i o częściach mowy, podług Trojanskiego. 2 godz. czytanie, deklamacye i tłómaczenie z niemieckiego na polskie. 2 godz. tłómaczenie z polskiego na niemieckie, podług Poplińskiego. 1 godz. Korrekt., Exercit. i Extemp. naprzemian.

e) Rachunki. 4 godz. Naucz. Zimmermann. Cztery pierwsze działania z liczbami oznaczonemi i nieoznaczonemi. — Początki ułamków z użyciem tychże w przykładach z reguły trzech prostéj bez proporcyi wpołączeniu z rachunkami pamięciowemi.

f) Historya naturalna. 2 godz. Naucz. Pampuch. W półroczu zimowém o zwierzętach ssących; w półroczu latowem o ptakach, podług Lenza i Okena.

g) Geografia. 3 godz. Naucz. Polster. Wstęp do matematycznéj i fizycznéj geografii. — Ogólny rys 5 części świata, podług Seltena.

h) Kalligrafia. 2 godz. Naucz. Zimmermann. Podług wzorów.

i) Śpiew. 2 godz. Naucz. Zimmermann.

Klassa V.

(32 godzin na tydzień.)

Ordynaryusz: Naucz. Pampuch.

a) Religia. 2 godz. X. Lic. Kaliski. 1 godz. dalszy ciąg historyi biblijnéj S. T. 1 godz. o zbawieniu, łasce i głównych powinnościach, podług Ontrupa.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

b) Latein. 10 St. Lehrer Pampuch. 4 St. Beendigung und tiefere Begründung der gesammten Formenlehre. 5 St. Uebersetzen aus Hottenrott's Lesebuch II. Cursus. 1 St. Correktur der Exerc. und Extemp. abwechselnd.

c) Polnisch. 2 St. Lehrer v. Lutomski. 1 St. Gram. nach Muczkowski. Wiederholung der Formenlehre — die Syntax verbunden mit Lesen aus Nowe wypisy von Poplinski. 1 St. Deklamation, Sprechübungen und Correktur schriftlicher Arbeiten.

d) Deutsch. 6 St. Lehrer Polster. 2 St. Wiederholung des Cursus von Serta, dann Lehre vom einfachen und zusammengezogenen Satze, nach Trojanski. 1 St. Lesen, Uebersetzen und Deklamiren aus Poplinski's Auswahl. 2 St. Uebersetzen aus dem Polnischen in's Deutsche. 1 St. Correktur der Exerc. und Extemp. abwechselnd.

e) Mathematik. 4 St. 1 St. geometrische Formenlehre, Lehrer Dr. Piegsa. — 3 St. von den Brüchen und Anwendung derselben auf die bürgerlichen Rechnungsarten ohne Proportion. — Vielfache Uebungen im Kopfrechnen, Lehrer Zimmermann.

f) Naturgeschichte. 2 St. Lehrer Pampuch. Im Wintersemester die Reptilien; im Sommersemester die Fische.

g) Geographie. 3 St. Lehrer Polster. Wiederholung des Cursus von Sexta; dann Uebersicht der 5 Welttheile, mehr speziell, nach Selten.

h) Kalligraphie. 2 St. Lehrer Pampuch. Nach gestochenen Vorlegeblättern.

i) Gesang. 1 St. Lehrer Zimmermann.

Quarta.

(32 Stunden wöchentlich.)

Ordinarius: Lehrer v. Lutomski.

a) Religion. 2 St. Lehr. Lic. Kaliski. 1 St. biblische Geschichte des N. T. 1 St. Lehre von den Sakramenten.

b) Latein. 8 St. Lehrer v. Lutomski. 4 St. Gram. nach Poplinski. Wiederholung der Formenlehre und Syntax der Kasus, mit beständiger Uebung nach Hottenrott's Aufgaben III. Cursus. 3 St. Corn. Nep.: Alcibiades — Thrasybulus — Conon — Dion — Iphikrates — Chabrias und Timotheus. 1 St. Extemp. und Exercit. abwechselnd.

c) Griechisch. 5 St. Oberlehrer Peterek. 4 St. Formenlehre: die Verba auf μι incl., die letztern nur paradigmatisch, nach Buttmann; ferner Uebersetzung aus Jacobs Lesebuch. 1 St. Correktur der Exerc. und Extemp. abwechselnd.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

b) Język łaciński. 10 godz. Naucz. Pampuch. 4 godz. ukończenie i dokładniejsze ugruntowanie źródłosłowu. 5 godz. tłómaczenie z Hottenrotta cz. II. 1 godz. poprawa, Exerc. i Extemp. naprzemian.

c) Język polski. 2 godz. Naucz. Lutomski. 1 godz. gram. podług Muczkowskiego: powtarzanie źródłosłowu — składnia wpołączeniu z czytaniem nowych wypisów Poplińskiego. 1 godz. deklamacya, ćwiczenia w wysłonieniu się i wypracowania.

d) Język niemiecki. 6 godz. Naucz. Polster. 2 godz. powtarzanie tego co było w klassie VI. — nauka o pojedyńczem i skróconem zdaniu, podług Trojańskiego. 1 godz. czytanie, tłómaczenie i deklamacya, podług Poplińskiego. 2 godz. tłómaczenie z polskiego na niemieckie. 1 godz. poprawa, Exerc. i Extemp. naprzemian.

e) Matematyka. 4 godz. 1 godz. o figurach geometrycznych, naucz. Dr. Piegsa. 3 godz. o ułamkach i użyciu tychże do przykładów w rachunkach życia towarzyskiego bez proporcyi — rozmaite ćwiczenia rachunków pamięciowych.

f) Historya naturalna. 2 godz. Naucz. Pampuch. W półroczu zimowém o gadach; w półroczu latowém o rybach.

g) Geografia. 3 godz. Naucz. Polster. Powtarzanie kursu klassy VI.; potém rys 5 części świata więcéj w szczególności, podług Seltena.

h) Kalligrafia. 2 godz. Naucz. Pampuch. Podług wzorów sztychowanych.

i) Śpiew. 1 godz. Naucz. Zimmermann.

Klassa IV.

(32 godzin na tydzień.)

Ordynaryusz Naucz. Lutomski.

a) Religia. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. 1 godz. historya biblijna N. T. 1 godz. o sakramentach.

b) Język łaciński. 8 godz. Naucz. Lutomski. 4 godz. gram. podług Poplińskiego. Powtarzanie źródłosłowu i składnia przypadków z ciągłem ćwiczeniem podług zadań Hottenrotta część III. 3 godz. Corn. Nep. życia Alcibiadesa — Trazybula — Konona — Diona — Ifikratesa — Chabriasza i Timoteusza. 1 godz. extemp. i exerc. na przemian.

c) Język grecki. 5 godz. Naucz. wyższy Peterek. 4 godz. etymologii: słowa na μι włącznie; ostatnie paradigmatycznie podług Buttmanna — tłómaczenie z wypisów Jacobsa. 1 godz. poprawa extemp. i exerc. naprzemian.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

d) Polnisch. 2 St. Lehrer v. Lutomski. 1 St. Grammatik nach Muczkowski. 1 St. Lesen ausgewählter Musterstücke. Alle 3 Wochen eine Korrektur.

e) Deutsch. 4 St. Lehrer Schulamts-Cand. Dr. Jerzykowski. 1 St. Gramm. nach Trojanski: Wiederholung des Cursus von Quinta; ferner die Lehre vom Satze und Orthographie. 1 St. Uebersetzen aus Wypisy polskie. 1 St. Lesen und Deklamiren. 1 St. Korrektur der Exerc. und Extemp. abwechselnd.

f) Mathematik. 4 St. Lehrer Dr. Piegsa. 2 St. Arithmetik. — Die Primzahlen — Theilbarkeit der Zahlen — Wiederholung der Lehre von der gemeinen Bruchrechnung mit Decimalbrüchen — Verwandlung der Decimal- in gemeine Brüche und umgekehrt — Geometrische Verhältniße — Proportionen und Anwendung derselben auf die bürgerliche Rechnungsarten. 2 St. Geometrie. Kongruenz der Dreiecke — Parallellinien — Gleichheit der Figuren und die hauptsächlichsten Sätze von der Verwandlung der Figuren bis incl. Pythagor. Lehrsatz.

g) Geographie. 2 St. Lehrer Cand. Dr. Jerzykowski. Wiederholung der 4 Erdtheile; ferner Europa mit den überseeischen Besitzungen.

h) Geschichte. 2 St. Lehrer Cand. Dr. Jerzykowski Allgemeine Uebersicht der gesammten Geschichte.

i) Naturgeschichte. 2 St. Lehrer Pampuch. Im Wintersemester: Beschreibung der höhern Thiere mit besonderer Rücksicht auf den innern Bau des Körpers; im Sommersemester Botanik verbunden mit Excursionen.

k) Gesang. 1 St. Lehrer Zimmermann.

Tertia.

(33 Stunden wöchentlich.)

Ordinarius: Oberlehrer Peterek.

a) Religion. 2 St. Lehrer Lic. Kaliski. Allgemeine christliche Pflichtenlehre.

b) Latein. 8 St. Lehrer Dr. Szostakowski. 2 St. die Lehre von den temporibus und modis nach Zumpt. 2 St. Caesar de bello gallico drei Bücher und ein Buch privatim. 2 St. mündliche Uebersetzung aus Hottenrott's Lesebuch III. Cursus. Wöchentlich eine Korrektur der Exercitien und Extemporalien abwechselnd. 2 St. Ovid's Metamorph. bis Ostern Dr. Szostakowski, von da ab Cand. Dr. Jerzykowski.

c) Griechisch. 6 St. Oberlehrer Peterek. 3 St. gesammte Formlehre nach Buttmann in Verbindung mit Uebersetzung aus Xenophon I. und II. B. 2 St. Homer I. und II. B. und 150 V. vom III. 1 St. Uebungen nach Rost und Wüstemann. Alle 14 Tage eine Korrektur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

d) Język polski. 2 godz. Naucz. Lutomski. 1 godz. gram. podług Muczkowskiego. 1 godz. czytanie wzorowych autorów. Co trzy tygodnie poprawa wypracowań.

e) Język niemiecki. 4 godz. Naucz. Kand. Dr. Jerzykowski. 1 godz. gram. podług Trojańskiego: powtarzanie kursu klassy V., nadto ortografia i nauka o zdaniu. 1 godz. tłómaczenie z wypisów Poplińskiego. 1 godz. czytanie i deklamacye. 1 godz. poprawa exerc. i extemp. naprzemian.

f) Matematyka. 4 godz. Naucz. Dr. Piegsa. 2 godz. arytmetyki: Liczby niedzielne — podzielność liczb — powtarzanie nauki o ułamkach zwyczajnych — rachuba z ułamkami dziesiętnemi — zamiana ułamków dziesiętnych na zwyczajne i odwrotnie — stosunki geometryczne — proporcye i użycie tychże przy rachunkach życia towarzyskiego. Geometryi 2 godz. Przystawanie trojkątów — linie równoodlegle — równość figur i główniejsze twierdzenia o przemianie figur aż do twierdzenia Pytagoresa.

g) Geografia. 2 godz. Naucz. Kand. Dr. Jérzykowski. Powtarzanie 4 części świata; późniéj Europa z posiadłościami za morskiemi.

h) Historya. 2 godz. Naucz. Kand. Dr. Jerzykowski. Ogólny rys historyi powszechnéj.

i) Historya naturalna. 2 godz. Naucz. Pampuch. W półroczu zimowém opis wyższych zwierząt a szczególnie ze względu wewnętrznéj ich budowli ciała. W półroczu latowem: Botanika połączona ze zbieraniem roślin.

k) Śpiew. 1 godz. Naucz. Zimmermann.

Klassa III.

(33 godzin na tydzień.)

Ordynaryusz: Nauczyciel wyższy Peterek.

a) Religia. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. W ogóle o obowiązkach chrześcianina.

b) Język łaciński. 8 godz. Naucz. Dr. Szostakowski. 2 godz. składnia czasów i trybów podług Zumpta. 2 godz. Caesar de bello gallico ks. III., IV., VI., prywatnie ks. V. 2 godziny ustny przekład z wypisów Hottenrotta kursu III. Co tydzień poprawa ćwiczeń piśmiennych domowych i szkolnych na zamian. 2 godz. Ovidius Metamorphos. do Wielkiéjnocy Dr. Szostakowski, odtąd Kand. Dr. Jerzykowski.

c) Język grecki. 6 godz. Naucz. wyższy Peterek. 3 godz. o źródłosłowie z powtorzeniem aż do końca w połączeniu z tłómaczeniem Xenophon Anab. I. i II. ks. 2 godz. Homer Odyss. I. II. i III. ks. aż do w. 150. 1 godz. ćwiczenia podług Rost i Wüstemann, — co 2 tygodnie poprawa.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

d) Polnisch. 2 St. Lehrer v. Lutomski. Vom Stil (Epigraphik und Heuristik); ferner mündliche Vorträge, Lesen ausgewählter prosaischer Stücke und Korrektur polnischer Aufsätze.

e) Deutsch. 3 St. Lehrer Dr. Ogienski. 1 St. Gramm. nach Heyse. Formenlehre und Syntax mit besonderer Hervorhebung derjenigen Abschnitte, welche von der polnischen verschieden sind. 1 St. Uebersetzen aus dem Polnischen in's Deutsche aus Wypisy polskie Seite 71 — 110. 1 St. Lesen in der „Auswahl von Mustern„ II. Theil — Auslegung und Wiedererzählung des Gelesenen. Jede Woche eine schriftliche Uebersetzung aus dem Polnischen. Jedes Halbjahr Controlle der schriftlichen Erinnerungen an das privatim Gelesene, wo sich die Schüler in freiern Aufsätzen und Bearbeitungen ihrer polnischen Lectüre versuchten.

f) Französisch. 2 St. Lehrer Cand. Dr. Jerzykowski. Formenlehre bis zu den verb. irregul. excl. nach Herrmann. Alle 14 Tage ein Exercit. und Extemporale abwechselnd.

g) Mathematik. 4 St. Lehrer Dr. Piegsa. 2 St. Arithmetik: die 4 Species mit Buchstaben und Anwendung derselben auf die Gleichungen des ersten Grades mit einer und mehreren unbekannten Größen — Potenzen mit positiven ganzen Exponenten — Ausziehung der Quadratwurzel. 2 St. Geometrie: Aehnlichkeit der Figuren und was damit zusammenhängt.

h) Geographie und Geschichte. 3 St. Oberlehrer Peterek. Wiederholung der Geographie Europa's. — Geschichte des Mittelalters von 476 bis 1519, nach Welter's Handbuch.

i) Naturgeschichte. 2 St. Lehrer Pampuch. Im ersten Semester Mineralogie; im zweiten Botanik und wie bei Quarta verbunden mit Excursionen.

k) Gesang. 1 St. Lehrer Zimmermann.

Secunda.

(33 Stunden wöchentlich.)

Ordinarius: Lehrer Dr. Ogienski.

a) Religion. 2 St. Lehrer Lic. Kaliski. 1 St. Lehre von der Wahrheit des Christenthums und der Unfehlbarkeit der Kirche. 1 St. Kirchengeschichte.

b) Latein. 8 St. Oberlehrer Dr. Schneider. 3 St. Stil: davon in einer Anfertigung eines Extemporale; in der zweiten Beurtheilung der Extemp. und der alle 2 Wochen gelieferten Exercitien abwechselnd mit der Wiederholung einzelner Abschnitte der latein. Syntax; in der 3ten Uebersetzen von Grotefend's Materialien

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

d) Język polski. 2 godz. Naucz. Lutomski. O stylu (epigrafika i heurystyka) ustne rozprawy, czytanie wzorowych prozaików i poprawa rozpraw piśmiennych.

e) Język niemiecki. 3 godz. Naucz. Dr. Ogieński. 1 godz. grammatyka podług Heysego, źródłosłów i składnia z szczególną uwagą na różne od języka polskiego oddziały. 1 godz. przekładanie z polskiego na niemieckie z wypisów polskich str. 71—110. 1 godz. czytanie z „Auswahl von Mustern" II. część. — Rozkład i opowiadanie tego co się czytało — co tydzień tłómaczenie piśmienne z polskiego — co półroku sprawozdanie z czytanych w domu książek, aby dać sposobność uczniom do wolnych rozprawek i zastanawiania się nad czytanemi od nich polskiemi książkami.

f) Język francuzki. 2 godz. Kand. Dr. Jerzykowski. Źródłosłów aż do słów nieforemnych, podług Herrmanna. Co 2 tygodnie ćwiczenia domowe i szkólne na zamian.

g) Matematyka. 4 godz. Naucz. Dr. Piegsa. 2 godz. arytmetyka, cztery główne sposoby z litterami, i użycie ich do rozwięzywania zrównań pierwszego stopnia z jedną i kilku nieznajomemi — potęgi dodatnie z wykładnikami całkowitemi, — wyciąganie pierwiastku drugiéj potęgi. 2 godz. geometrya. Podobieństwo figur i cokolwiek z niem w najbliższym związku zostaje.

h) Geografia i historya. 3 godz. Naucz. wyższy Peterek. Powtórzenie geografii Europy. — Historya średnich wieków od r. 476—1519, podług Weltera.

i) Historya naturalna. 2 godz. Naucz. Pampuch. W pierwszem półroczu mineralogia; w drugiem botanika, jak w 4éj kl. połączona z przechadzkami botanicznemi.

k) Śpiew. 1 godz. Naucz. Zimmermann.

Klassa II.

(33 godzin na tydzień.)

Ordynaryusz Naucz. Dr. Ogieński.

a) Religia. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. 1 godz. o prawdziwości chrześciaństwa i nieomylności kościoła. 1 godz. historya kościelna.

b) Język łaciński. 8 godz. Naucz. wyższy Dr. Schneider. 3 godz. o stylu, a mianowicie. 1 godz. wypracowanie extemporaliów; w 1éj poprawa tychże i co 2 tygodnie oddawanych ćwiczeń domowych; połączono z tem powtarzanie pojedyńczych składni rozdziałów; w 3ciéj tłómaczenie z Grotefenda

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

abwechselnd mit der Wiederholung einzelner Theile der römischen Geschichte in latein. Sprache. 3 St. Prosaiker. Im Wintersemester Livius 3. Buch. Im Sommersemester Cicero pro Ligario — Dejotaro und pro Archia poëta. Privat-Lektüre Livius 2. Buch. 2 St. Virgil I. II. III. und IV. Buch Lehrer Dr. Szostakowski polnisch übersetzt und lateinisch erklärt.

c) Griechisch. 6 St. Lehrer Dr. Szostakowski. 2 St. Gram. nach Buttmann. Casus- und allgemeine Moduslehre. 2 St. Xenoph. Cyrop. B. II. IV. und V. 2 St. Odyssee 13—16 B. Wöchentlich eine Correktur der Exerc. und Extemp. abwechselnd. Privat-Lektüre III. B. Cyrop. und XI. und XII. B. der Odyssee.

d) Polnisch. 2 St. Lehrer v. Lutomski. Fortsetzung der Lehre vom Stil; Lesen polnischer Schriftsteller. Alle 3 Wochen eine Correktur.

e) Hebräisch. 2 St. Lehrer Lic. Kaliski. Gram. nach Gesenius und Uebersetzen nach Maurer.

f) Deutsch. 3 St. Lehrer Dr. Ogienski. Wiederholung der Grammatik nach Heyse, mit Vergleichung der polnischen. — Auslegung von 12 Gedichten Schiller's. Anweisung zur Bearbeitung eines Thema's, ausgeführt an dem an das vorjährige anknüpfenden: „was heißt übersetzen?" Uebungen in der Vermannigfaltigung, Vergeistung und Veranschaulichung des Ausdrucks. — Auslegung der Braut von Messina von Schiller. Alle 14 Tage ein Aufsatz. Jedes Halbjahr Controlle der schriftlichen Erinnerungen an das privatim Gelesene und der polnischen Uebersetzungen deutscher Schriftsteller.

g) Französisch. 2 St. Lehrer Dr. Ogienski. 1 St. Grammatik nach Herrmann bis zu den verbes irréguliers mit steter Vergleichung der lateinischen Sprache. 1 St. Ideler III. Theil: Las Cases, Bouilly Lemontey statarisch. Alle 14 Tage Exercices und Surlechamps.

h) Matemathik. 4 St. Lehrer Dr. Piegsa. 2 St. Arithmetik. — Vollständige Lehre von den Potenzen — Logarithmen — Progressionen, wobei die arithmetischen und geometrischen Verhältnisse und Proportionen resp. durchgenommen und wiederholt wurden. — Gleichungen des 2ten Grades und Ausziehung der Kubikwurzel. — 2 St. Geometrie: Wiederholung und Vervollständigung der ebenen Geometrie; ferner die ebene Trigonometrie.

i) Geographie und Geschichte. 3 St. Oberlehrer Peterek. Die alte Geographie Europa's. — Geschichte der Staaten nach Alexanders Tode und römische Geschichte bis 476 n. Chr.

k) Gesang. 1 St. Lehrer Zimmermann.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

materyałów na zamian z powtarzaniem niektórych ułamków z dziejów rzymskich w łacińskim języku. 3 godz. tłóm. prozaików. W półroczu zimow. Liwiusz III. ks.; w półroczu lat.: Cicero pro Ligario — Dejotaro i pro Archia poëta; w domu czytano Liwiusza ks. II. — z poetów czytano w 2 godz. Virgil Aeneis ks. I., II., III. i IV. Naucz. Dr. Szostakowski. Tłómaczono na polski język z wykładem łacińskim.

c) Język grecki. 6 godz. Naucz. Dr. Szostakowski. 2 godz. grammatyka, według Buttmanna. Składnia przypadków i trybów w ogóle. 2 godz. Xenoph. Cyrop. ks. II., IV. i V. — 2 godz. Hom. Odyss. ks. 13—16. Co tydzień poprawa ćwiczeń szkólnych i domowych na zamian. W domu czytano Xenoph. Cyrop. ks. III., Homera Odyss. ks. XI. i XII.

d) Język polski. 2 godz. Naucz. Lutomski. Dalszy ciąg o stylu; czytanie autorów polskich. Co 3 tygodnie poprawa wypracowań.

e) Język hebrajski. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. Grammatyka podług Geseniusza i tłómaczenie podług Maurera.

f) Język niemiecki. 3 godz. Naucz. Dr. Ogieński. Powtórzenie grammatyki podług Heysego z zastosowaniem do gram. polskiéj. — Wyjaśnienie dwunastu poematów Szyllera. O wypracowaniu zadań w połączeniu z wykonaniem podanych prawideł na temacie „co jest przekładać“ zostającym w związku z przeszłorocznem tak obrobionem zadaniem. Ćwiczenia w rozmaitości, treściwości i żywości wyrażenia. — Wykład narzeczonéj z Messiny Szyllera. Co 2 tygodnie wypracowanie. Co półroku przegląd piśmiennych uwag nad czytanemi dziełami i tłómaczeń autorów niemieckich na język polski.

g) Język francuzki. 2 godz. Naucz. Dr. Ogieński. 1 godz. grammatyka podług Herrmanna aż do słów nieforemnych z porównywaniem statecznem języka łacińskiego. 1 godz. Idelera cz. III.: Las Cases, Lemontey, co 2 tygodnie Exercices i Surlechamps.

h) Matematyka. 4 godz. Naucz. Dr. Piegsa. 2 godz. arytmetyka — całkowity wykład o potęgach — logarytmy — progressye razem z proporcyami geometrycznemi i arytmetycznemi — zrównania drugiego stopnia i wyciąganie pierwiastków kwadratowych. — 2 godz. geometrya — powtorzenie i uzupełnienie geometryi płaszczyzn; trygonometrya płaska.

i) Geografia i historya. 3 godz. Naucz. wyższy Peterek. Starożytna geografia Europy. — Historya państw po śmierci Alexandra Wgo i historya rzymska aż do roku 476 p. Ch.

k) Śpiewy. 1 godz. Naucz. Zimmermann.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Prima.

(36 Stunden wöchentlich.)

Ordinarius: Oberlehrer Dr. Schneider.

a) Religion. 2 St. Lehrer Lic. Kaliski. 1 St. Lehre von der Trinität und der Schöpfung. 1 St. Lesen und zwar Erklärung des Evangeliums Marcus in der Original-Sprache.

b) Latein. 8 St. Oberlehrer Dr. Schneider. 3 St. Stil; davon in einer Anfertigung eines Extemporale; in der zweiten Uebersetzen aus Grysar's Handbuch: „lateinische Stilübungen"; in der dritten Beurtheilung der Extemp., der alle vier Wochen gelieferten freien Arbeiten und der alle 14 Tage eingereichten Exercitien. 3 St. Prosaiker. Im Winter-Semester Livius 2tes Buch, im Sommer-Semester Cicero's Rede für Murena. (Erklärung in latein. Sprache). Privat-Lectüre: Sallust's Jugurtha. 2 St. Horaz Oden 3tes Buch die Epoden und ausgewählte Satyren und Episteln. Lehrer Dr. Szostakowski.

c) Griechisch. 6 St. Oberlehrer Dr. Schneider. Davon 2 St. Stil: in der einen Syntax: Betrachtung des Verbums nach allen seinen Theilen; in der andern Anfertigung eines Extemporale, abwechselnd mit Uebersetzen von Rost's Anleitung, 3ter und 4ter Cursus. 2 St. Prosaiker. Im Winter-Semester Plutarch's Cäsar, im Sommer-Semester Platon's Euthyphron und Kriton. 2 St. Dichter. Im Winter-Semester Sophocles Electra, im Sommer-Semester Homer's Ilias XXI—XXIV zu Ende. Privat-Lectüre Homer. Außerdem trug derselbe Lehrer in einer außerordentlichen Stunde einzelne Abschnitte der römischen Antiquitäten vor.

d) Hebräisch. 2 St. Lehrer Lic. Kaliski. Fortsetzung der Grammatik nach Gesenius. Im Winter-Semester die Genesis; im Sommer-Semester die Psalmen.

e) Polnisch. 2 St. Lehrer Lic. Kaliski. 1 St. Literaturgeschichte und mündliche Vorträge. 1 St. Beurtheilung der freien Ausarbeitungen und Lesen polnischer Schriftsteller.

f) Deutsch. 3 St. Lehrer Dr. Ogienski. 2 St. Wiederholung einiger Theile der Grammatik; begriffliche Lehre von den Conjunctionen. — Auslegung der Briefe über die ästhetische Erziehung des Menschen von Schiller mit vorzüglicher Berücksichtigung des Gedankenzusammenhangs und Hervorhebung des logischen und psychologischen Stoffes. — Uebungen in freien Vorträgen und in der Beurtheilung derselben. Alle 3—4 Wochen ein Aufsatz; jedes Halbjahr Controlle der schriftlichen Erinnerungen an das privatim Gelesene, polnische Uebersetzungen deutscher und deutsche Bearbeitungen polnischer Schriftsteller. 1 St. Literaturgeschichte. Begriff der Literatur und der deutschen Literaturgeschichte; die des 16ten und 17ten Jahrhunderts übersichtlich, die des 18ten ausfuhrlich.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Klassa I.

(36 godzin na tydzień.)

Ordynaryusz: Naucz. wyższy Dr. Schneider.

a) Religia. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. 1 godz. nauka o Trójcy Ś. i o stworzeniu. 1 godz. czytanie i wykład ewangelii Ś. Marka w oryginale.

b) Język łaciński. 8 godz. Naucz. wyższy Dr. Schneider. 3 godz. stylu; w jednéj extemporalia; w drugiéj tłómaczenie z Gryzara: Handbuch lat. Stilübungen; w trzeciéj poprawa extemporaliów i oddawanych co cztery tygodnie wypracowań wolnych i co dwa tygodnie przekładanych exercycyów. 3 godz. prozaik. W półroczu zimowem Liwiusza ks. IIga, w półroczu latowem Cycerona mowę: pro Murena (wykładano po łacinie) w domu czytano: Sallustii Jugurtha. — 2 godz. Horacyusza ód ks. III. epody i wyborowo satyry i listy. Naucz. Dr. Szostakowski.

c) Język grecki. 6 godz. Naucz. wyższy Dr. Schneider. 2 godz. stylu, 1 godz. składnia: o słowie w ogóle; w 1 godz. wygotowanie extemporaliów, na zamian z przekładaniem z Rosta Anleitung III. i IV. kurs. — 2 godz. prozaik: W półroczu zimowem Plutarcha Cezar, w półroczu latowem Platona Eutyphron i Kriton. — 2 godz. poëta. W półroczu zimowem Sophoklesa Elektra, w półroczu latowem Homera Ilias XXI—XXIV. W domu czytano Homera. Prócz tego w godzinie oddzielnéj naucz. tenże wykładał niektóre oddziały rzymskich starożytności.

d) Język hebrajski. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. Dalszy ciąg grammatyki podług Geseniusza. W półroczu zimowem tłómaczono Genesis, w latowem psalmy.

e) Język polski. 2 godz. Naucz. Lic. Kaliski. 1 godz. historya literatury i ustne rozprawy. 1 godz. poprawa wypracowań piśmiennych i czytanie autorów polskich.

f) Język niemiecki. 3 godz. Naucz. Dr. Ogieński. 2 godz. powtarzanie niektórych oddziałów grammatyki; naukowy wykład spojników. — Wyjaśnienie listów Szyllera o estetycznem wychowaniu człowieka z szczególną uwagą na związek myśli i treść tak logiczną jak i psychologiczną. Ćwiczenia w wolnym wykładzie i osądzaniu jego. Co 3—4 tygodni wypracowanie; co półroku przegląd wspomnień piśmiennych z czytanych w domu książek, tłómaczen niemieckich autorów na polski i polskich na niemiecki język. 1 godz. historya literatury. Co jest literatura a w szczególności niemiecka historya literatury 16go i 17go wieku w ogóle, dokładniéj wiek 18ty.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

g) Philosophische Propädeutik. 1 St. Lehrer Dr. Ogienski. Logik und Psychologie.
h) Französisch. 2 St. Lehrer Dr. Ogienski. 1 St. Grammatik nach Herrmann; Formlehre und Syntax mit steter Vergleichung der lateinischen Sprache. Alle 14 Tage Exercices und Surlechamps. 1 St. Ideler III. Theil. Pierre Lacretelle — Segür der ältere — Boissy — d'Auglas und Charles Lacretelle.
i) Mathematik. 4 St. Lehrer Dr. Piegsa. 2 St. Arithmetik — Repetition der Cursus aus den frühern Klassen — Kubische und Logarithmische Gleichungen — Binomial-Theorema — Höhere Reihen und diophantische Gleichungen. 2 St. Geometrie. Wiederholung des Cursus aus den früheren Klassen; ferner Stereometrie.
k) Physik. 2 St. Lehrer Dr. Piegsa. Die Ponderabilien und die Lehre vom Lichte.
l) Geschichte. 3 St. Oberlehrer Peterek. Geschichte des Mittelalters nebst Wiederholung der Geographie und der Geschichte des Alterthums.
m) Gesang, combinirt mit Secunda und Tertia.

B. Inhalt der im verflossenen Schuljahre ergangenen Verordnungen der vorgesetzten Behörden.

1) Vom 27. Juli 1842. Aufforderung zur Subscription auf ein, vom Professor Dr. Wißniewski, Vorsteher der akademischen Bibliothek zu Münster, angefertigtes Repertorium aller mit den Preußischen Gymnasial-Programmen seit 1825 bis 1840 erschienenen wissenschaftlichen Abhandlungen.

2) Vom 27. August 1842. Da nach der Instruction des Königlichen Ministeriums der geistlichen ꝛc. Angelegenheiten, die polnische Sprache in den vier untern Klassen vorzugsweise als Unterrichtssprache gebraucht werden soll, so werden von dem Königlichen Provinzial-Schul-Kollegium sowohl die bereits vorhandenen polnischen Lehrbücher als auch diejenigen bezeichnet, welche zur Befriedigung des nächsten und dringendsten Bedürfnisses noch erforderlich sind, mit dem Wunsche, daß diejenigen Gymnasial-Lehrer der Provinz, welche der polnischen Sprache ganz kundig und durch eigene Erfahrung mit den Bildungsbedürfnissen der vier untern Classen vertraut sind, der Anfertigung der fehlend bezeichneten Bücher sich unterziehen möchten.

3) Vom 31. August 1842. Mittheilung, daß des Königs Majestät mittelst Allerhöchster Ordre vom 6. Juni 1842 zu bestimmen geruht haben, daß die Leibesübungen als ein nothwendiger und unentbehrlicher Bestandtheil der männlichen Erziehung förmlich anerkannt und in den Kreis der Volks-Erziehungsmittel aufgenommen werden. Die Gymnastik soll demgemäß dem Ganzen des Erziehungswesens angereiht, und es sollen zunächst mit den Gymnasien, den höhern Stadtschulen und den Schullehrer-Seminarien, Anstalten für gymnastische Uebungen verbunden werden.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

g) Propedeutyka filozoficzna. 1 godz. Naucz. Dr. Ogienski. Logika i Psychologia.

h) Język francuzki. 2 godz. Naucz. Dr. Ogienski. 1 godz. grammatyka podług Herrmanna; etymologia i składnia z porównywaniem statecznem łaciny. Co 2 tygodnie Exercices i Surlechamps. 1 godz. Ideler III. część: Pierre Lacretelle — Segur — Boissy — d' Auglas i Charles Lacretelle.

i) Matematyka. 4 godz. Naucz. Dr. Piegsa. 2 godz. arytmetyka — powtórzenie kursów klass niższych — zrównania kubiczne i logarytmiczne — teoremata binomialne — wyższe rzędy i zrównania diofantyczne. 2 godz. geometrya. Powtórzenie kursów klass niższych i stereometrya.

k) Fizyka. 2 godz. Naucz. Dr. Piegsa. O ciałach ważnych i o świetle.

l) Historya. 3 godz. Naucz. wyższy Peterek. Historya średnich wieków, i powtórzenie geografii i historyi starożytnéj.

m) Śpiewy razem z klassą II. i III.

B. Treść ustaw Król. Rady szkólnéj z roku przeszłego.

1) Z dnia 27. lipca 1842. Zaleca się subskrypcya na Repertorium wszystkich wraz z programmatami wszystkich państwa pruskiego gimnazyów wyszłych rozpraw naukowych od roku 1825 do 1840 przez Professora Dr. Wiszniewskiego, przełożonego akademickiéj biblioteki w Monasterze.

2) Z dnia 27. sierpnia 1842. Ponieważ podług ustanowienia Wysokiego Król. Ministeryum spraw duchownych etc. język polski w czterech niższych klassach mianowicie do wykładu używać się ma, przez Król. Radę szkolną oznaczone zostały książki naukowe po polsku w części już napisane, po części niezbędnie potrzebne, przyłączając życzenie, aby nauczyciele po gimnazyach prowincyi naszéj, zupełnie biegli w języku polskim i obeznani z potrzebami czterech klass niższych w tem własnie względzie, zajęli się ułożeniem tychże książek.

3) Z dnia 31. sierpnia 1842. Uwiadomienie że Najjaśniejszy Pan w skutek najwyższego rozkazu z 6. czerwca 1842 postanowił, ażeby ćwiczenia cielesne jako konieczna i niezbędna część wychowania młodzieży męzkiéj istotnie uznane i w liczbie środków wychowania narodowego umieszczone zostały. Dla tego gimnastyka ogołowi wychowania przydaną będzie, i połączą się z gimnazyami, wyższemi szkołami miejskiemi i seminaryami nauczycielskiemi zakłady temu celowi odpowiednie.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

4) Vom 14. September 1842. Das Königliche Provinzial-Schul-Kollegium erfordert Bericht, welche Einrichtungen im hiesigen Gymnasium zur Förderung der Uebung im mündlichen Vortrage getroffen sind, damit die in dem praktischen Leben so häufig erforderliche Fertigkeit, längere Aufsätze dem Gedächtniße fest und treu einzuprägen, oder ohne vorhergegangene Vorbereitung eigene Gedanken klar und angemessen vorzutragen, rechtzeitig von den Gymnasialschülern erworben werde.

5) Vom 7. Oktober 1842. Genehmigung des Lectionsplans für das laufende Schuljahr 18⁴²/₄₃.

6) Vom 29. November 1842. Nach der Bestimmung des Königlichen Ministeriums der geistlichen rc. Angelegenheiten, soll die ins Leben getretene Rheinische- Ritterakademie zu Bedburg an dem Programm-Austausche Theil nehmen.

7) Vom 3. December 1842. Das Königliche Provinzial-Schul-Kollegium, im Auftrage des Königlichen vorgeordneten Ministeriums macht auf die, von dem Dr. Beiling in München herausgegebene Wand- und Schulcharte von Palästina aufmerksam.

8) Vom 28. Februar 1843. Nach Eröffnung des vorgeordneten Königlichen Ministeriums, wird auch das Carls-Gymnasium in Bernburg an dem gegenseitigen Austausche der Schul-Programme Theil nehmen, und sind von den hier erscheinenden Programmen künftig 234 einzusenden.

9) Vom 9. März 1843. Mittheilung eines Ministerial-Erlasses wonach die Einführung ähnlicher regelmäßiger Zusammenkünfte für bestimmte, gemeinsame streng wissenschaftliche Beschäftigung, wie solche das Königliche Provinzial-Schul-Kollegium zu Coblenz den Lehrern seines Bezirks empfohlen hat, gewünscht wird.

10) Vom 21. März 1843. Mittheilung des Ministerial-Erlasses vom 24. Februar, wonach den Memorir-Uebungen, die fortgesezte, sorgfältige Aufmerksamkeit zu widmen anempfohlen wird.

11) Vom 24. März 1843. Das Königliche Provinzial-Schul-Kollegium benachrichtigt, daß Seine Majestät der König zu bestimmen geruht haben: 1) daß die Direktoren der Gymnasien und der vollständigen, zu Entlassungs-Prüfungen berechtigten, höheren Bürgerschulen den ordentlichen Professoren der Universitäten im Range gleich stehen, und diese Bestimmung auch auf die bereits angestellten Directoren Anwendung finden soll, ohne daß es der Ausfertigung einer neuen Bestallung für dieselben bedarf. 2) daß die Lehrer an den gedachten Schulanstalten, denen das Prädikat Professor beigelegt worden, den Rang der außerordentlichen Professoren an den Universitäten erhalten sollen.

12) Vom 27. März 1843. Mittheilung des, von den Herrn Ministern der Finanzen und des Innern unter dem 16. December 1842 erlassenen Rescripts, das Schuldenmachen der Beamten betreffend.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

4) Z dnia 14. września 1842. Król. Rada szkolna żąda uwiadomienia, o ile i w jaki sposób w tutéjszem gimnazyum ćwiczenia w ustnym wykładzie się odbywają, aby w pożyciu prywatnem tak często potrzebną biegłość, powierzania pamięci przydłuższe rozprawy, albo udzielania swych myśli zrozumiale i zwięźle bez poprzedniego przygotowania, ile możności od uczniów gimnazyów nabywaną była.

5) Z dnia 7. października 1842. Potwierdzenie planu naukowego na rok bieżący 18⁴²/₄₃.

6) Z dnia 29. listopada 1842. Według ustawy Król. Ministeryum spraw duchownych etc. ma urządzona dopiero tak nazwana: Rheinische Ritterakademie w Bedburg udział mieć w spólnem udzielaniu programmatów szkół wyższych.

7) Z dnia 3. grudnia 1842. Król. Rada szkolna na rozkaz Król. przełożonego Ministeryum zwraca uwagę na wydaną w Monachium przez Dr. Beiling mappę szkólną Palestyny.

8) Z dnia 28. lutego 1843. Według zlecenia przełożonogo Wysokiego Ministeryum, także gimnazyum St. Karóla w Bernburgu ma mieć udział w zamianie wspólnéj programmatów, w skutek czego z programmatów tu wychodzących odtąd 234 mają być zasyłane.

9) Z dnia 9. marca 1843. Udzielenie życzenia Wysokiego Ministeryum według którego zaprowadzone mają być regularne wspólne schadzki dla celów pewnych, czysto naukowych jakie Król. szkolna Rada w Coblenz zaleciła nauczycielom swojego obwodu.

10) Z dnia 21. marca 1843. Udzielenie ustawy Wysokiego Ministeryum z dnia 24. lutego w skutek któréj zaleca się i nadal troskliwośc dla ćwiczeń pamięciowych.

11) Z dnia 24. marca 1843. Król. Rada Szkolna donosi, że Najjaśniejszy Pan postanowił: 1) że Dyrektorowie gimnazyów i uzupełnionych, do examinów abituryenckich prawo mających wyższych szkół miejskich co do godności mają zostawać na równi z Professorami ordynaryuszami przy uniwersytetach, które to postanowienie i na potwierdzonych dotychczas Dyrektorów ma być zastósowane bez potrzeby nowéj dla nich installacyi. 2) że nauczyciele przy szkołach wzwyż wzmiankowanych którym udzielono tytuł Professora mają posiadać godność Professorów extraordynaryuszów przy uniwersytetach.

12) Z dnia 27. marca 1843. Udziela się reskrypt J.W. Ministra Finansów i spraw wewnętrznych z dnia 16. grudnia 1842 roku względem zadłużania się urzędników.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

13) Vom 5. April 1843. Mittheilung eines Erlasses des Königl. Hohen Ministeriums der geistlichen ꝛc. Angelegenheiten vom 8. März zur Kenntnißnahme und Nachachtung: die Ertheilung des Unterrichts in der Muttersprache in den untern und mittlern Klassen der höhern Lehranstalten betreffend.

14) Vom 27. April 1843. Verordnung, daß die vom Dr. Cegielski polnisch abgefaßte und auf dem Marien-Gymnasium zu Posen bereits eingeführte Grammatik der griechischen Sprache auch hier in den mittlern Gymnasialklassen eingeführt werde.

15) Vom 20. Juni 1843. Die Bestimmung des Königl. Hohen Ministeriums der geistlichen ꝛc. Angelegenheiten, daß zur Einführung neuer Lehrbücher jedesmal die Zustimmung des Königl. Provinzial-Schul-Kollegiums einzuholen ist, wird in Erinnerung gebracht.

16) Vom 31. Juli 1843. Bestimmung, daß diejenigen jungen Leute, welche nach ihren Verhältnissen auf die Begünstigung des einjährigen freiwilligen Militair-Dienstes Anspruch machen, sich dazu vom künftigen Jahre ab, vor dem 1ten Mai des Jahres bei der Departements-Prüfungs-Commission melden müssen, in welchem sie ihr zwanzigstes Lebensjahr vollenden.

C. Chronik.

1) Das verflossene Schuljahr begann den 7. Oktober 1842 mit einem feierlichen Gottesdienste, einer vom Religionslehrer Herrn Lic. Kaliski gehaltenen dieser Feierlichkeit angemessenen Predigt und der öffentlichen Bekanntmachung der Schulordnung und der Schulgesetze.

2) Der Geburtstag Sr. Majestät des Königs wurde am 15. Oktober in ähnlicher Weise wie im vorigen Jahre durch eine Schulfeierlichkeit im Hörsaale und Gottesdienst in der Pfarrkirche begangen. Die Festrede hielt der Lehrer Herr Dr. Szostakowski.

3) Den 21. Nov. trat der Kandidat des höhern Schulamts Herr Dr. Jerzykowski sein Probejahr hier an. Zu seiner praktischen Fortbildung ist demselben die deutsche Sprache und der historisch-geographische Unterricht in Quarta; das Französische und von Ostern c. ab zwei Stunden Ovid in Tertia übertragen worden.

4) Den 6. und 7. April hielt der Königliche Regierungs- und Schulrath Herr Dr. Brettner eine Schul-Revision sämmtlicher Klassen in den Vor- und Nachmittagsstunden und äußerte sich über die Leistungen im Allgemeinen zufrieden.

5) Am 15. Mai beehrte der Herr Ober-Präsident der Provinz v. Beurmann auf seiner Durchreise nach Posen die Anstalt mit einem Besuche und wohnte einzelnen Unterrichtsgegenständen durch alle Klassen in den Vormittagsstunden bei. Acht Tage später der Ober-Regierungs-Rath Herr Wallach und am 27. August der Regierungs-Präsident Herr Baron v. Schleinitz.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

13) Z dnia 5. kwietnia 1843. Udzielenie ustawy Wysokiego Król. Ministeryum spraw duchownych etc. z dnia 8. marca t. r. względem udzielania nauk w klassach niższych i średnich w języku ojczystym.

14) Z dnia 27. kwietnia 1843. Przełożona przez Dr. Cegielskiego na polski język grammatyka grecka zaprowadzona już w gimnazyum katolickiem w Poznaniu ma także w tutejszem gimnazyum być przyjętą do klass średnich.

15) Z dnia 20. czerwca 1843. Przypomina się postanowienie Wysokiego Ministeryum spraw duchownych i t. d., że dla wprowadzenia nowych książek szkolnych potrzebne jest niezbędnie pozwolenie królewskiéj Rady Szkólnéj.

16) Z dnia 31. lipca 1843. Ustawa, że ci młodzi ludzie, którzy w skutek stosunków swoich do dobrodziejstwa jednorocznéj służby wojskowéj prawo mieć sądzą, mają się do téj służby, od przyszłego roku zacząwszy przed 1. maja tego roku zgłosić, w którym dwudziesty rok swego życia kończą, przed departamentową komissyą examinacyjną.

C. Kronika.

1) Rok zeszły zaczął się dnia 7. października 1842 przy uroczystém nabożeństwie z kazaniem zastósowaném do téjże uroczystości przez naucz. rel. ks. Lic. Kaliskiego; poczém prawa szkólne w sali popisowéj odczytane były.

2) Dzień urodzin Najjaśniejszego monarchy dnia 15. paźdz. obchodzono podobnie jak w r. z. uroczyście na sali popisowéj. Dr. Szostakowski miał mowę; poczém udano się do kościoła parafialnego na Mszą Ś.

3) Kandydat stanu naucz. Dr. Jerzykowski rozpoczął dnia 21. listopada swoj rok proby. Dla praktycznego wyćwiczenia się udzielony mu został wykład jęz. niem., historyi i geografii w kl. IV.; jęz. fran. i od Wielkiéjnocy. 2 godz. Owidiusza w kl. III.

4) Radzca szkólny i regencyjny W. Dr. Brettner odbył dnia 6. i 7. kwietnia r. b. przed i po południu rewizyą w wszystkich klassach i oświadczył swe zadowolnienie.

5. Dnia 15. maja r. b. J. W. Prezes naczelny Beurmann przejeżdżając do Poznania zaklad nasz swą bytnością zaszczycić i w klassach pojedyńczym przedmiotom przysłuchać się raczył. W ośm dni późniéj Pan Nadradzca Regencyi Wallach a dnia 27. sierpnia J. W. Prezydent Regencyi Baron Schleinitz.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

6) Der Kandidat des höhern Schulamts Herr Polster, welcher im vorigen Jahre seine Probezeit hier abgehalten hat, ist an der Anstalt auch für dies Jahr gegen eine Remuneration von 300 Rtlr. verblieben.

7) Auch in diesem Jahre wurden mehrere Hundert Thaler unter die Lehrer als Gratification vertheilt. Zwei derselben erhielten außer der Gratification noch Badeunterstützungen.

D. Statistik des Gymnasiums.

Im Wintersemester betrug die Zahl der Schüler: In Prima 17, in Sekunda 19, in Tertia 41, in Quarta 68, in Quinta 56, in Sexta 83, zusammen 284. Im Sommersemester: In Prima 17, in Secunda 17, in Tertia 39, in Quarta 61, in Quinta 56, in Sexta 85, überhaupt 275; davon 254 katholische, 16 evangelische und 5 israelitische Schüler. Neu aufgenommen wurden im Laufe des Jahres 76, abgegangen zu andern Anstalten, oder haben sich einen andern Beruf gewählt 64.

Vom Schulgelde sind außer den 30 Königlichen, 18 v. Kosmowskischen Alumnen und 2 Stipendiaten, im Wintersemester 80, im Sommersemester 88 befreit gewesen.

Verfügung über das Schulgeld

vom 19. August 1843. Das von den Schülern des hiesigen Gymnasiums zu zahlende Schulgeld ist in den vier untern Klassen auf 6 Rthlr. und in den beiden obern auf 8 Rthlr. jährlich festgesetzt worden, und wird vom 1. Oktober c. ab in halbjährigen Raten erhoben werden.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

6) Kandydat stan. naucz. p. Polster skończywszy swój rok próby pozostał się przy instytucie i na ten rok z remuneracyą 300 tal.

7) I w tym roku między nauczycieli rozdzielono kilka set tal. na gratyfikacye. Dwóch oprócz tego odebrało zapomożkę do wód.

D. Statystyka Gimnazyum.

W półroczu zimowém było uczniów w kl. I. 17, II. 19, III. 41, IV. 68, V. 56, VI. 83, ogółem 284. W półroczu latowem w kl. I. 17, II. 17, III. 39, IV. 61, V. 56, VI. 85, ogółem 275. Z tych było 254 katolików, 16 ewangelików i 5 żydów. Nowo przyjętych było w ciągu roku 76; odeszło do innych szkół lub inny stan sobie obrało 64.

Od opłaty szkólnéj uwolnionych było oprócz 30 alumnów funduszu króleskiego, 18 alumnów fund. Kosmowskiego i 2 stypendiatów, zimą 80, a latem 88.

Ustawa względem opłaty szkólnéj.

z dnia 19. sierpnia 1843. Dotychczasowa opłata szkólna podwyższoną została w czterech niższych klassach na 6 tal., a w dwóch wyższych na 8 tal. rocznie: pobierana więc będzie podług nowego ustanowienia od dnia 1. października tego roku.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Uebersicht der statistischen Verhältnisse des Gymnasiums vom 7ten Oktober 1842 bis Ende September 1843.

I. Lehrer.

		Stundenzahl eines jeden Lehrers in den einzelnen Klassen:						
		VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Summa.
1.	Direktor Meißner a)	–	–	–	–	–	–	–
2.	Religionslehrer Lic. Kaliski	2	2	2	2	4	6	18
3.	Oberlehrer Dr. Schneider	–	–	–	–	6	13	19
4.	Oberlehrer Peterek	–	–	5	9	3	3	20
5.	Lehrer v. Lutomski	2	2	10	2	2	–	18
6.	– Pampuch	2	12	2	2	–	–	18
7.	– Zimmermann	12	4	2				18
8.	Interm. Lehrer Dr. Ogienski	–	–	–	3	5	6	14
9.	– – Dr. Piegsa	–	1	4	4	4	6	19
10.	– – Dr. Szostakowski	–	–	–	8	8	2	18
11.	Schul-Amts Kandidat Polster	12	8	–	–	–	–	20
12.	– – – Dr. Jerzykowski	–	–	8	2	–	–	10

II. Allgemeiner Lehrplan.

Unterrichtsgegenstände:	Klassen und Stunden:						
	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Summa.
Religionsunterricht	2	2	2	2	2	2	12
Hebräisch	–	–	–	–	2	2	4
Lateinisch	9	9	8	8	8	8	50
Griechisch	–	–	5	6	6	5	22
Polnisch	2	2	2	2	2	2	12
Deutsch	6	6	4	3	3	3	25
Französisch	–	–	–	2	2	2	6
Propädeutik	–	–	–	–	–	1	1
Mathematik	4	4	4	4	4	6	26
Physik	–	–	–	–	–	2	2
Naturgeschichte	2	2	2	2	–	–	8
Geographie und Geschichte	3	3	4	3	3	3	19
Kalligraphie	2	2	–	–	–	–	4
Gesang	2	1		1		–	4
Summa	32	31	32	33	33	36	195

a) Der Director ist zur Erleichterung seiner anderweitigen Amtsgeschäfte von der Ertheilung des Unterrichts dispensirt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Wykaz statystycznych stosunków gimnazyum w roku szkólnym od 7go paźd. 1842 do końca września 1843.

I. Nauczyciele.

	Liczba godzin każdego nauczyciela w każdéj klassie.						
	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Ogółem.
1. Dyr. Meissner a) - - -	-	-	-	-	-	-	-
2. Naucz. rel. Lic. Kaliski - -	2	2	2	2	4	6	18
3. Naucz. wyż. Dr. Schneider -	-	-	-	-	6	13	19
4. Naucz. wyż. Peterek - - -	-	-	5	9	3	3	20
5. Naucz. Lutomski - - -	2	2	10	2	2	-	18
6. - Pampuch - - -	2	12	2	2	-	-	18
7. - Zimmermann - - -	12	4	2				18
8. Tymcz. Naucz. Dr. Ogienski -	-	-	-	3	5	6	14
9. - - Dr. Piegsa - -	-	1	4	4	4	6	19
10. - - Dr. Szostakowski	-	-	-	8	8	2	18
11. Kandydat Polster - - -	12	8	-	-	-	-	20
12. - Dr. Jerzykowski -	-	-	8	2	-	-	10

II. Plan nauk ogólny.

Przedmioty:	Klassy i godziny.						
	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Ogółem.
Religia - - - - - -	2	2	2	2	2	2	12
Język hebrajski - - - -	-	-	-	-	2	2	4
- łaciński - - - - -	9	9	8	8	8	8	50
- grecki - - - - -	-	-	5	6	6	5	22
- polski - - - - -	2	2	2	2	2	2	12
- niemiecki - - - -	6	6	4	3	3	3	25
- francuzki - - - -	-	-	-	2	2	2	6
Filozofia - - - - - -	-	-	-	-	-	1	1
Matematyka - - - - -	4	4	4	4	4	6	26
Fizyka - - - - - -	-	-	-	-	-	2	2
Historya naturalna - - - -	2	2	2	2	-	-	8
Geografia i Historya - - - -	3	3	4	3	3	3	19
Kalligrafia - - - - -	2	2	-	-	-	-	4
Śpiew - - - - - -	2	1		1		-	4
Ogółem	32	31	32	33	33	36	195

a) Dyrektor dla ulżenia w innych pracach urzędowych uwolniony został oddawania lekcyi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

E. Stand des Lehrapparats.

Für die zur Vermehrung der Gymnasial-Bibliothek bestimmten 114 Rtlr. sind angekauft:

1. Alzog's Universalgeschichte der christlichen Kirche.
2. Lexicon der polnischen Sprache, von Linde.
3. Sophocles von Thudichum.
4. Wagner's Alterthümer.
5. Mureti opera omnia.
6. Brettner's Geometrie.
7. Bopp's vergleichende Grammatik der indo-germanischen Sprachen.
8. Mohnike Lessingiana.
9. Graff's althochdeutscher Sprachschatz.

Der naturhistorische Apparat ist durch eine Käfer-Sammlung von 810 Species in 1600 Exemplaren vermehrt worden.

Die Schüler-Bibliothek hat durch die vorschriftsmäßigen Beiträge der Schüler eine Einnahme von 64 Rtlr. 25 Sgr. gehabt, welche den Bedürfnissen der einzelnen Klassen gemäß verwandt worden sind.

Außerdem erhielt die Anstalt an Geschenken:

1. Von dem Pfarrer Herrn C. Buske: Opus sententiarum tam graecarum quam latinarum Josephi Laugi de anno 1607.
2. Lesebuch für mittlere Classen in katholischen Elementarschulen. Cöln 1841.
3. Vom Lehrer Herrn Joseph Lompa: Zbiór wierszy, zeszyt 2.
4. Von dem Königl. Regierungs- und Schulrath Herrn Dr. Brettner:
   a) Lehrbuch der Geometrie. b) Leitfaden beim Unterrichte in der Buchstaben-Arithmetik, Algebra und Kombinationslehre. c) die bürgerliche Rechenkunst. d) Mathematische Geometrie. e) Leitfaden für den Unterricht in der Physik.
5. Von dem Handlungsdiener Herrn Wawrzecki ein Kästchen mit Schmetterlingen und eine Leydener Flasche.
6. Von dem Sekundaner Buestorff 6 Stück cartesianische Teufelchen.
7. Von der Buchhandlung T. Habicht in Bonn ein Exemplar der lateinischen Schulgrammatik von Siberti.
8. Von dem Abiturienten Rudzicki: Gedichte des Herrn v. Haller. Zürich 1762.

Für alle diese Geschenke sagt das Gymnasium den freundlichen Gebern den innigsten Dank.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

E. Stan biblioteki.

Za 114 tal. przeznaczonych na powiększenie biblioteki gimnazyalnéj kupiono:

1. Alzoga historyą kościelną.
2. Słownik Lindego.
3. Sofoklesa przez Thudichum.
4. Wagnera starożytności.
5. Mureti opera omnia.
6. Brettnera geometryą.
7. Boppa gram. porównawczą indo-germańskiego języka.
8. Mohnika Lessingiana.
9. Graffa niemiecką gram.

Gabinet naturalny przez zbiór chrabąszczy 810 gatunków w 1600 egzempl. powiększony został.

Dla czytelni uczniów z zwykłych składek uczniów wpłynęło 64 tal. 25 sgr., które stósownie do potrzeby klass na książki wydane były.

W podarunku otrzymała szkoła:

1. Od W. ks. C. Buskego: Opus sententiarum tam graecarum quam latinarum Josephi Laugi de anno 1607.
2. Wypisy dla klass średnich elementarnych. Kolonia 1841.
3. Od Naucz. J. P. Józefa Lompy: Zbiór wierszy, zeszyt 2.
4. Od Radzcy regencyjnego i szkólnego W. P. Dr. Brettnera:
   a) Geometryą. b) Algebrę. c) Arytmetykę niższą. d) Geometryą matematykę. Fizykę.
5. Od kupczyka pana Wawrzeckiego: Zbiór motyli z skrzyneczką i flaszkę leydeńską.
6. Od ucznia kl. II. Buestorffa: 6 djabełków kartezyanskich.
7. Księgarnia T. Habichta w Bonn jeden exemplarz Grammatyki łacińskiéj przez Siberti.
8. Od Abiturienta Rudzickiego: Poezye przez P. Haller. Zürich 1762.

Za wszystkie te podarunki składa szkoła łaskawym dobroczyńcom najczulszą podziękę.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

F. Ordnung der öffentlichen Prüfung und der Deklamir- und Redeübungen.

a) Prüfung.

Mittwoch, den 27ten September.

Sexta.	8½ — 9	Religion. Lic. Kaliski.
	9 — 9½	Latein. Lehrer Kand. Polster.
	9½ — 10	Geographie. Derselbe.
Quinta.	10 — 10½	Latein. Lehrer Pampuch.
	10½ — 11	Deutsch. Lehrer Kand. Polster.
	11 — 11½	Rechnen. Lehrer Zimmermann.
	11½ — 12	Polnisch. Lehrer v. Lutomski.

Donnerstag, den 28ten September.

Quarta.	8½ — 9	Mathematik. Lehrer Dr. Piegsa.
	9 — 9½	Geschichte. Kand. Dr. Jerzykowski.
	9½ — 10	Latein. Lehrer v. Lutomski.
Tertia.	10 — 10½	Griechisch. Oberlehrer Peterek.
	10½ — 11	Latein (Dichter). Lehrer Dr. Szostakowski.
	11 — 11½	Deutsch. Lehrer Dr. Ogienski.
	11½ — 12.	Französisch. Kand. Dr. Jerzykowski.
Secunda.	2 — 2½	Latein. Oberlehrer Dr. Schneider.
	2½ — 3	Griechisch. Lehrer Dr. Szostakowski.
	3 — 3½	Geschichte. Oberlehrer Peterek.
Prima.	3½ — 4	Latein (Dichter). Lehrer Dr. Szostakowski.
	4 — 4½	Griechisch. Oberlehrer Dr. Schneider.
	4½ — 5	Philosophie. Lehrer Dr. Ogienski.

b) Deklamation und Redeübungen.

Freitag den 29ten September.

1. Den Anfang der Feierlichkeit macht um 9 Uhr früh die Stiftungsmesse in der Schulkapelle.

2. Darauf wird von den Singklassen vierstimmig vorgetragen: Chor von Händel: „Tochter Zion freue dich."

3. Deklamation:

a) der Sextaner v. Miaskowski: Szlachcic, bajka.
b) „ „ v. Laßczynski: Hans Nord, von Gellert.
c) der Quintaner v. Kosinski: wyjątek z poematu Wężyka: „Okolice krakowa."
d) „ „ Jagielski: der junge Kater, von Lichtwer.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

F. Porządek popisu publicznego, deklamacyi i mów.

a) Popis.

W środę dnia 27go września.

Klassa VI.	8½ — 9	Religia.	Ks. Lic. Kaliski.
	9 — 9½	Język łaciński.	Naucz. Kand. Polster.
	9½ — 10	Jeografia.	Tenże.
Klassa V.	10 — 10½	Jezyk łaciński.	Naucz. Pampuch.
	10½ — 11	Język niemiecki.	Naucz. Kand. Polster.
	11 — 11½	Rachunki.	Naucz. Zimmermann.
	11½ — 12	Język polski.	Naucz. Lutomski.

W czwartek dnia 28go września.

Klassa IV.	8½ — 9	Matematyka.	Naucz. Dr. Piegsa.
	9 — 9½	Historya.	Kand. Dr. Jerzykowski.
	9½ — 10	Język łaciński.	Naucz. Lutomski.
Klassa III.	10 — 10½	Język grecki.	Naucz. wyższy Peterek.
	10½ — 11	Język łaciński.	Naucz. Dr. Szostakowski.
	11 — 11½	Język niemiecki.	Naucz. Dr. Ogieński.
	11½ — 12	Język francuzki.	Kand. Dr. Jerzykowski.
Klassa II.	2 — 2½	Język łaciński.	Naucz. wyższy Dr. Schneider.
	2½ — 3	Język grecki.	Naucz. Dr, Szostakowski.
	3 — 3½	Historya.	Naucz. wyższy Peterek.
Klassa I.	3½ — 4	Język łaciński (poeta).	Naucz. Dr. Szostakowski.
	4 — 4½	Język grecki.	Naucz. wyższy Dr. Schneider.
	4½ — 5	Filozofia.	Naucz. Dr. Ogieński.

b) Deklamacye i mowy.

W piątek dnia 29go września.

1. Uroczystość tę otworzy msza ś. o godzinie 9téj w kaplicy szkólnéj.

2. Poczem śpiewać będą uczniowie na cztéry głosy: Chor przez Hendla: „Córko Sionu raduj się.“

3. Deklamacya:

a) Uczeń kl. VI. Miaskowski: Szlachcic, bajka.
b) - - - Laszczynski: Hans Nord, przez Gellerta.
c) Uczeń kl. V. Kosinski: wyjątek z poematu Wężyka: „Okolice krakowa.“
d) - - - Jagielski: der junge Kater, przez Lichtwer.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

e) der Quartaner Borysiewicz: Monolog z komedyi: „Krakowiacy i górale."
f) " " v. Niesiolowski: Columbus.
g) die Tertianer Simoni und Salmonski: Rozmowa wodza z Pólkownikiém.
h) " " Maronski und Chmielewski: Major v. Tellheim, Wachtmeister Werner, aus Lessing's Soldatenglück, 3. Aufzug 3. Abschnitt.
i) der Sekundaner Szafarkiewicz: do nowo narodzonego, przez Kraszewskiego.
k) " " Wagner und Jeßka: Wallenstein, Max, aus Schiller's Wallenstein's Tod, 2. Aufzug, 2. Auftritt.

4. Hierauf folgen einige vierstimmige Lieder.
5. Dann werden einige Primaner eigene Versuche über folgende Themata vortragen:
   1. Der Abiturient Osmólski: Graeci magistri gentium.
   2. Der Abiturient Rudzicki: Coups d'oeil comparatifs jetés sur les langues francaise et latine.
   3. Der Abiturient v. Przyborowski: O Maryi Malczewskiego, und nimmt Abschied von der Anstalt.
   4. Der Primaner Jahns: Welche Gefühle und Gedanken mochten die Christen am Ende der Kreuzzüge bei ihrem Auszuge aus dem heiligen Lande erfüllt haben? und wird im Namen der zurückbleibenden das Lebewohl sagen.

---

6. Zum Schluß werden von dem Direktor nachstehende unter dem Vorsitze des Königl. Commissarius Herrn Regierungs- und Schulraths Dr. Brettner am 19. September c. geprüfte und für reif befundene Abiturienten entlassen, als:

1. Napoleon Osmólski, katholischer Confession, aus Dombrowo Kreis Wongrowiec, 22 Jahre alt, besuchte 6 Jahre die Anstalt, wovon 2 Jahre in Prima, widmet sich der Theologie.
2. Franz Rudzicki aus Culm, katholischer Confession, 23 Jahre alt, hat das hiesige Gymnasium 3½ Jahre besucht, 2 Jahre in Prima, widmet sich der Theologie.
3. Joseph v. Przyborowski aus Galęzewo Kreis Wreschen, katholischer Confession, 20 Jahre alt, besuchte 9 Jahre die Anstalt, wovon 2 Jahre in Prima, will Jura studiren.
4. Constantin Tafelski aus Znin, katholischer Confession, 23 Jahre alt, besuchte 7 Jahre die Anstalt, wovon 2 Jahre in Prima, will Theologie studiren.
5. Mathias Blaßkiewicz aus Posen, katholischer Confession, 22 Jahre alt, hat seit Ostern d. J. die Anstalt in Prima besucht, widmet sich der Theologie.
6. Carl Gintrowicz aus Stenßewo, Kreis Posen, katholischer Confession, 24 Jahre alt, hat das hiesige Gymnasium 3 Jahre, wovon 2 Jahre in Prima, besucht, widmet sich der Theologie.
7. Ignatz Palżewicz aus Pakość, 28 Jahre alt, katholischer Confession, besuchte 9 Jahre die Anstalt, wovon 2 Jahre in Prima, widmet sich der Theologie.

dann die Versetzungen vorgelesen und den Schülern die halbjährigen Zeugnisse durch die Herrn Ordinarien eingehändigt.

Den 6. und 7. October werden die neu aufzunehmenden Schüler im Schulgebäude geprüft und den 11. wird der neue Lehr-Cursus um 9 Uhr mit einem feierlichen Gottesdienste und einer Predigt in der hiesigen katholischen Pfarrkirche eröffnet.

Trzemeßno, im September 1843.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

e) Uczeń kl. IV. Borysiewicz: Monolog z komedyi: „Krakowiacy i górale.“
f) - - - Niesiołowski: Kolumbus.
g) Uczeń kl. III. Simoni i Salmoński: Rozmowa wodza z Półkownikiém.
h) - - - Maronski i Chmielewski: Major v. Tellheim, Wachtmeister Werner, aus Lessing's Soldatenglück. 3. Aufzug, 3. Absch.
i) Uczeń kl. II. Szafarkiewicz: Do nowo narodzonego, przez Kraszewskiego.
k) - - - Wagner i Jeszka: Wallenstein, Max, aus Schiller's Wallenstein's Tod, 2. Aufzug, 2. Auftritt.

4) Potém nastąpią niektóre pieśni na cztéry głosy.
5) Mowy mieć będą własnéj pracy;
1. Abiturient Osmólski: Graeci magistri gentium.
2. Abiturient Rudzicki: Coups d'oeil comparatifs jetés sur les langues francaise et latine.
3. Abiturient Przyborowski: O Maryi Malczewskiego, i pożegna w imieniu odchodzących.
4. Uczeń klassy I. Jahns: Jakiemi uczuciami i myślami mogli być przejęci chrześcianie na końcu wojen krzyżowych przy wyjściu z ziemi świętéj, przytém odpowie na pożegnanie.

---

6. Nakoniec pożegna Dyrektor niżéj wyrażonych Abiturientów, którzy pod przewodnictwém Król. Kommmissarza Wgo. Radzcę Regencyjnego i szkólnego Dr. Brettner swój examen złożyli i zaświadczenie dojrzałości uzyskali, jako to:

1. Napoleon Osmólski, religii katol., rodem z Dąbrowa, Powiatu Wągrowieckiego, 22 lat mający, 6 lat w tutéjszéj szkole, 2 lata w klassie I. poświęca się Teologii.
2. Jgnacy Rudzicki, z Chełmna, religii katol., 23 lat mający, odwiedzał tutéjsze Gimnazyum 3½ lat, 2 lata w kl. I., poświęca się Teologii.
3. Józef Przyborowski, z Galęzewa, Powiatu Wrzesińskiego, religii katol., lat 20 mający, zostawał w tutéjszem Gimnazyum 9 lat, 2 lata w kł. I., poświęca się Prawu.
4. Konstantyn Tafelski, z Żnina, religii katol., lat 23 mający, był w tutéjszem Gimnazyum lat 7, z tych 2 w kl. I., poświęca się Teologii.
5. Maciéj Błaszkiewicz, z Poznania, mający lat 22, zostawał w tutéjszem Gimnazyum od Wielkiéjnocy r. b. w kl. I., poświęca się Teologii.
6. Karól Gintrowicz, z Stęszewa, religii katol., 24 lat mający, był 3 lat w tutéjszem Gimnazyum, z tych 2 lata w kl. I., poświęca się Teologii.
7. Ignacy Pałżewicz, z Pakości, religii katol. lat 28 mający, zostawał w tutéjszem Gimnazyum przez lat 9, dwa w kl. I., poświęca się Teologii.

poczém nastąpi przeczytanie Promocyi i oddanie zaświadczeń półrocznych uczniom przez PP. Ordynaryuszów.

Dnia 6go i 7go października nowo przybyli uczniowie examinowani będą w gmachu szkólnym, a 11go rozpocznie się nowy kurs nauk o godzinie 9téj uroczystém nabożeństwém i kazaniem w tutéjszym kościele farnym.

Trzemeszno, w wrześniu 1843.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

e) Uczeń kl. IV. Borysiewicz: Monolog z kor
f) - - - Niesiołowski: Kolumbus.
g) Uczeń kl. III. Simoni i Salmoński: Rozmo
h) - - - Maronski i Chmielewski: Me
aus Lessing
i) Uczeń kl. II. Szafarkiewicz: Do nowo na
k) - - - Wagner i Jeszka: Wallenste
Tod, 2.

4) Potém nastąpią niektóre pieśni na c
5) Mowy mieć będą własnéj pracy;
1. Abiturient Osmólski: Graeci m
2. Abiturient Rudzicki: Coups d'oe
francaise et latine.
3. Abiturient Przyborowski: O
w imieniu odchodzących.
4. Uczeń klassy I. Jahns: Jakie
przejęci chrześcianie na końcu
z ziemi świętéj, przytém odpov

6. Nakoniec pożegna Dyrektor niżéj
pod przewodnictwém Król. Kommmissarza Wgo.
Dr. Brettner swój examen złożyli i zaświadcze

1. Napoleon Osmólski, religii katol., rodem
kiego, 22 lat m[illegible]cy, 6 lat w tutéjszé
święca się Teol[illegible].
2. Jgnacy Rudzicki, z Chełmna, religii ka
téjsze Gimnazyum 3½ lat, 2 lata w kl
3. Józef Przyborowski, z Gałęzewa, Powi
20 mający, zostawał w tutéjszem Gim
święca się Prawu.
4. Konstantyn Tafelski, z Żnina, religii kat
Gimnazyum lat 7, z tych 2 w kl. I., p
5. Maciéj Błaszkiewicz, z Poznania, mający
nazyum od Wielkiéjnocy r. b. w kl. I.,
6. Karól Gintrowicz, z Stęszewa, religii k
téjszem Gimnazyum, z tych 2 lata w k
7. Ignacy Pałżewicz, z Pakości, religii kat
szem Gimnazyum przez lat 9, dwa w

poczém nastąpi przeczytanie Promocyi i oddanie
przez PP. Ordynaryuszów.

Dnia 6go i 7go października nowo prz
w gmachu szkólnym, a 11go rozpocznie się no
czystém nabożeństwém i kazaniem w tutéjszy

Trzemeszno, w wrześniu

© The Tiffen Company, 2007
TIFFEN Gray Scale
A 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
R G B W G K C Y M

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf